

ΕΝΩΠΙΟΝ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ

Της δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωση με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (Αστυνομικό προσωπικό κάθε βαθμίδας)» (Π.Ο.ΑΣ.Υ.), που εδρεύει στην Αθήνα, Λεωφόρος Μεσογείων αρ. 96.

ΚΑΤΑ

Του Ελληνικού Δημοσίου όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΥΡΩΣΗ

Της υπ'αριθμ. οικ.2/83408/0022 Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών και συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012», η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 3017/14-11-2012.

Συνοπτική έκθεση νομικών ζητημάτων: Η αιτούσα, δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση Αστυνομικών Υπαλλήλων, ζητεί με έννομο συμφέρον την ακύρωση της προσβαλλόμενης υπουργικής απόφασης, με την οποία ορίζονται οι ειδικότεροι όροι της επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών που προκύπτουν από την εφαρμογή του Ν.4093/2012. Η προσβαλλόμενη πράξη ερείδεται επί διατάξεων του Ν. 4093/2012 αντίθετων με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, οι διατάξεις των περ.31-33 της υποπαρ. Γ.1. του άρθρου πρώτου του νόμου αυτού αντίκεινται στο άρθρ.1 του Π.Π.Π. της ΕΣΔΑ, στην αρχή της ισότητας (άρθρ.4 παρ.1 και 5) και της αναλογικότητας (άρθρ.25 παρ.1), καθώς περιορίζουν ουσιαστικά το περιουσιακό δικαίωμα προσδοκίας στο μισθό και επιρρίπτουν, για ποσοστία φορά, κατά τρόπο δυσανάλογο το βάρος της δημοσιονομικής εξυγίανσης στους υπαλλήλους του Δημοσίου, μεταξύ των οποίων και οι αστυνομικοί. Εξάλλου, στο βαθμό που προβλέπεται αναδρομική εφαρμογή των μειώσεων (1-8-2012) και αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών (περ.37 υποπαρ.Γ.1.), προσβάλλονται ευθέως γεννημένα περιουσιακά δικαιώματα χωρίς την καταβολή αποζημίωσης. Τέλος, ο Ν.4093/2012 αντίκειται στο σύνολό του και στα άρθρα 1 παρ. 2, 26 παρ.1, 74 παρ.5 και 76 παρ.1 Συντάγματος, καθώς το σύνολο των ρυθμίσεων περιλήφθηκε σε ένα και μόνο άρθρο. Συνεπώς, για όλους τους ανωτέρω λόγους, η προσβαλλόμενη είναι ακυρωτέα ως ερειδόμενη επί διατάξεων νόμου αντίθετων με το Σύνταγμα και την Ε.Σ.Δ.Α.

*****

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Η αιτούσα β'βάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία «Πανελλήνια Ομοσπονδία Αστυνομικών Υπαλλήλων – Αστυνομικό προσωπικό κάθε βαθμίδας (Π.Ο.ΑΣ.Υ.)», αποτελεί αναγνωρισμένο συνδικαλιστικό σωματείο με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των Αστυνομικών Υπαλλήλων.

Από το έτος 2010, το αστυνομικό προσωπικό έχει υποστεί αλλεπάλληλες μισθολογικές απώλειες με σειρά νόμων που έχουν ψηφιστεί για την αντιμετώπιση της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει το Ελληνικό Δημόσιο (βλ. ενδεικτικά 3833/2010, 3845/2010).

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 εγκρίθηκε με το Ν.4093/2012 (ΦΕΚ 222/Α'/12-11-2012) το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Προσαρμογής 2013-2016. Με τις διατάξεις των περ. 31 έως 33 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ.Γ του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012 αντικαταστάθηκαν, αναδρομικά από 1-8-2012, οι διατάξεις των άρθρων 50 και 51 του Ν.3205/2003, στις οποίες ορίζεται το ειδικό μισθολόγιο του αστυνομικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Με τις διατάξεις αυτές του Ν.4093/2012 αναπροσαρμόστηκαν επί τα χείρω τόσο οι συντελεστές όσο και ο βασικός μισθός, βάσει των οποίων καθορίζονται οι βασικοί μισθοί του αστυνομικού προσωπικού ανάλογα με το μισθολογικό βαθμό που φέρει, καθώς και τα πάσης φύσης επιδόματα που καταβάλλονται σε αυτό. Επιβλήθηκαν, δηλαδή, νέες περικοπές στις ήδη μειωμένες αποδοχές του αστυνομικού προσωπικού.

Περαιτέρω, με την περ.37 της υποπαρ. Γ1 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012 εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών να καθορίσει με απόφασή του τον χρόνο και τον τρόπο επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών, λόγω της εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπουν την περικοπή των αποδοχών των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ των αποδοχών που είχαν καταβληθεί

από 1-8-2012 και των αποδοχών όπως αυτές διαμορφώθηκαν με την αναδρομική εφαρμογή του Ν.4093/2012.

Δυνάμει της ανωτέρω νομοθετικής εξουσιοδότησης εκδόθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2012 η προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. οικ.2/83408/0022 «*Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών και συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012*», η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 3017/14-11-2012.

Την ανωτέρω απόφαση προσβάλλουμε παραδεκτώς ενώπιον του Δικαστηρίου Σας, για τους λόγους που θα αναπτυχθούν κατωτέρω.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Παραδεκτό.

Παραδεκτώς προσβάλλεται η ανωτέρω Υπουργική Απόφαση ενώπιον του Δικαστηρίου Σας, καθώς έχει κανονιστικό χαρακτήρα, διότι με αυτήν θεσπίζονται απρόσωποι κανόνες δικαίου (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2031/2009, 2032/2009, 1428/1997, 4874/1988 7μ. κ.ά.), αφορά δε σε μισθολογικά ζητήματα του συνόλου των μισθοδοτούμενων από το Ελληνικό Δημόσιο των οποίων οι αποδοχές μειώνονται κατ'εφαρμογή των περ. 16 έως και 36 της υποπαρ. Γ.1 της παρ. Γ του Ν.4093/2012, δηλαδή και του αστυνομικού προσωπικού.

Περαιτέρω, μετ' εννόμου συμφέροντος η Ομοσπονδία μας προσβάλλει την εν λόγω Υπουργική Απόφαση, καθώς αυτή αφορά σε θέμα σχετικό με τα οικονομικά συμφέροντα των Αστυνομικών Υπαλλήλων. Όπως ορίζεται δε στο άρθρ.2 παρ.2 του Καταστατικού της Ομοσπονδίας, το οποίο εγκρίθηκε, το πρώτον, με την υπ' αριθμ. 3797/1989 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ισχύει όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 6800/2011 απόφαση του Μ.Π.Α. και διορθώθηκε με την υπ' αριθμ. 2695/2012, μεταξύ των σκοπών της Ομοσπονδίας συγκαταλέγεται και «*η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των Αστυνομικών Υπαλλήλων*».

Τέλος, η προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. Β' με αρ. φυλ. 3017 και ημερομηνία 14 Νοεμβρίου 2012, με ημερομηνία κυκλοφορίας την 16^η Νοεμβρίου 2012, συνεπώς η παρούσα ασκείται εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας.

2. Κρίσιμο νομικό πλαίσιο.

α. Οι προβλέψεις του από 9-2-2012 Μνημονίου Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής

Με το άρθρο 1 παρ.2 του **Ν.4046/2012** ορίστηκε ότι: «2. *Εγκρίνονται τα Σχέδια: α) Του «Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum Of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο αποτελείται από: αα) το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Memorandum of Economic and Financial Policies), ββ) το Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής (Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy conditionality) και γγ) το Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (Technical Memorandum of Understanding) με τα παραρτήματα και τους πίνακες που το συνοδεύουν στην αγγλική ως επίσημη γλώσσα, και σε μετάφρασή του στην ελληνική γλώσσα, όπως το Σχέδιο του Μνημονίου προσαρτάται στον παρόντα νόμο (Παράρτημα V).*»

Στο Παράρτημα V-2 του ως άνω νόμου, «**Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής**» της 9^{ης} Φεβρουαρίου 2012», ορίστηκε υπό τον τίτλο Ι. «*Δημοσιονομική Εξυγίανση*», μεταξύ άλλων, ότι «Μέχρι τον Ιούνιο του 2012 η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθετικά μία μείωση κατά μέσο όρο 10% στα αποκαλούμενα «ειδικά μισθολόγια» του δημοσίου τομέα, στα οποία το νέο μισθολόγιο δεν ισχύει. Τούτο θα εφαρμοσθεί από την 1^η Σεπτεμβρίου 2012 και εντεύθεν και θα επιφέρει εξοικονομήσεις της τάξεως των 114 εκατομμυρίων Ευρώ τουλάχιστον (με αντίκτυπο μεταφοράς 226 εκατομμυρίων Ευρώ το 2013)(καθαρό ποσόν αφού ληφθεί υπόψιν η επίπτωση επί των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης).»

β. Ο Ν.4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016»

Ακολούθως, στις 12 Νοεμβρίου 2012 ψηφίστηκε ο Ν.4093/2012, στο άρθρο πρώτο του οποίου, παρ.Γ, υποπαρ. Γ.1. περιπτώσεις 31 έως 33 ορίζεται ότι:

«ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Γ. 1. : ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

1-30 [...]

31. α. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 50 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται από 1.8.2012 ως εξής: «2. Οι συντελεστές προσδιορισμού των βασικών μισθών της παραγράφου 1 είναι οι εξής: Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α.) 2,14 Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας (Α/Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α.), Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος 1,94 Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Διοικητής 1ης Στρατιάς, Αρχηγός Στόλου και Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας 1,81, Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι 1,69, Υποστράτηγος και αντίστοιχοι 1,60, Ταξίαρχος και αντίστοιχοι 1,50, Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι 1,31, Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι 1,18, Ταγματάρχης και αντίστοιχοι 1,11, Λοχαγός και αντίστοιχοι 1,06, Υπολοχαγός και αντίστοιχοι 1,04, Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι 1,00, Ανθυπασπιστής και αντίστοιχοι 0,94, Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι 0,91, Επιλοχίας και αντίστοιχοι 0,88, Λοχίας και αντίστοιχοι 0,82, Δεκανέας και αντίστοιχοι 0,57, Μόνιμος Στρατιώτης και Αστυφύλακας που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις 0,32,

3. Για τη διαμόρφωση των βασικών μισθών ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ανθυπολοχαγού και αντιστοίχων ορίζεται σε οκτακόσια εβδομήντα πέντε ευρώ (875 ΕΥΡΩ).»

β. Οι παράγραφοι 3 έως και 8α του άρθρου 51 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται από 1.8.2012 ως εξής:

«3. Εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών, ποσού εκατό ευρώ (100 ΕΥΡΩ) για όλους τους στρατιωτικούς εν γένει. Για τους έγγαμους χωρίς τέκνα, που αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα μέλη της οικογένειας για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος, το ανωτέρω ποσό ορίζεται σε εκατόν πενήντα ευρώ (150 ΕΥΡΩ). Για έγγαμους ή διαζευγμένους ή σε διάσταση ή σε χηρεία ή άγαμους οι οποίοι έχουν τέκνα, που αναγνωρίζονται ως

προστατευόμενα μέλη της οικογένειας για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος, το ποσό του επιδόματος αυτού ορίζεται σε διακόσια ευρώ (200). Σε περίπτωση συζύγων που αμείβονται και οι δύο με τις διατάξεις του παρόντος, τα προστατευόμενα μέλη οικογένειας (τέκνα) λαμβάνονται υπόψη μόνο για τον έναν εξ αυτών. Στη βάση υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών των μαθητών των παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και των Εφέδρων και των Δοκίμων Εφέδρων Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, το επίδομα εξομάλυνσης ορίζεται σε εκατό ευρώ (100).

4. Ειδικής απασχόλησης για την Εθνική Άμυνα, Δημόσια Τάξη και Ασφάλεια: α. Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων ορίζεται, κατά περίπτωση, ως εξής: i. Για ανώτατους αξιωματικούς σε διακόσια πενήντα ευρώ (250ΕΥΡΩ) και για λοιπούς αξιωματικούς και ανθυπασπιστές σε εκατόν εβδομήντα ευρώ (170ΕΥΡΩ). ii. Για υπαξιωματικούς και μόνιμους στρατιώτες σε εκατόν τριάντα ευρώ (130 ΕΥΡΩ). β. Για το αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και για το προσωπικό του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος που ορίζεται κατά περίπτωση ως εξής: i. Για ανώτατους αξιωματικούς σε διακόσια είκοσι πέντε ευρώ (225 ΕΥΡΩ) και για λοιπούς αξιωματικούς και ανθυπαστυνόμους ή αντίστοιχους σε εκατόν πενήντα πέντε ευρώ (155 ΕΥΡΩ). ii. Για υπαξιωματικούς και αστυφύλακες ή αντίστοιχους σε εκατόν δέκα πέντε ευρώ (115 ΕΥΡΩ). Από τη χορήγηση του ανωτέρω επιδόματος εξαιρούνται οι τελούντες σε κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας και οι έφεδροι και δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και οπλίτες θητείας και βραχείας ανακατάταξης (μέχρι τριών ετών).

5. Θέσης υψηλής ή αυξημένης ευθύνης, οριζόμενο κατά βαθμό ως εξής: α. Για τον Αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α. σε πεντακόσια τριάντα πέντε ευρώ (535 ΕΥΡΩ). β. Για τους Αρχηγούς Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α., το Γενικό Επιθεωρητή Στρατού, το Διοικητή της 1ης Στρατιάς, τον Αρχηγό Στόλου και τον Αρχηγό τακτικής Αεροπορίας, καθώς και για τους Αρχηγούς της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος σε τριακόσια πενήντα ευρώ (350 ΕΥΡΩ). γ. Για τον Αντιστράτηγο ή αντίστοιχο σε διακόσια ογδόντα πέντε ευρώ (285 ΕΥΡΩ). δ. Για τον Υποστράτηγο ή αντίστοιχο σε διακόσια δέκα ευρώ (210 ΕΥΡΩ). ε. Για τον Ταξίαρχο ή αντίστοιχο, σε εκατόν τριάντα τρία ευρώ (133 ΕΥΡΩ). στ. Για τον Συνταγματάρχη ή αντίστοιχο, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά στο βαθμό, σε ενενήντα πέντε ευρώ (95 ΕΥΡΩ). ζ. Για τον Αντισυνταγματάρχη και Ταγματάρχη ή αντίστοιχους, με εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε σαράντα τρία ευρώ (43 ΕΥΡΩ). η. Για τους κατώτερους Αξιωματικούς (Λοχαγούς, Υπολοχαγούς και Ανθυπολοχαγούς ή αντίστοιχους) με

εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε τριάντα δύο ευρώ (32 ΕΥΡΩ). θ. Για Ανθυπασιπιστές, Υπαξιωματικούς και Μόνιμους Στρατιώτες, σε είκοσι έξι ευρώ (26 ΕΥΡΩ).

6. Έξοδα παράστασης τα οποία ορίζονται ως εξής:

α. Για τον Αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α. σε τριακόσια πενήντα ευρώ (350 ΕΥΡΩ). β. Για τους Αρχηγούς Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α. και τον αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ., του Λ.Σ. και Π.Σ. σε διακόσια δέκα πέντε ευρώ (215 ΕΥΡΩ). γ. Για τον Γενικό Επιθεωρητή Στρατού, τον Διοικητή της Πρώτης Στρατιάς, τον Αρχηγό του Στόλου και τον Αρχηγό της Τακτικής Αεροπορίας σε εκατόν πενήντα ευρώ (150ΕΥΡΩ).

7. Ευθύνης Διοίκησης Διεύθυνσης ορίζεται ως εξής:

α. Για τους Ανώτατους Αξιωματικούς, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά, σε ενενήντα πέντε ευρώ (95 ΕΥΡΩ). β. Για τον Συνταγματάρχη ή αντίστοιχο, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά στο βαθμό, σε εβδομήντα έξι ευρώ (76 ΕΥΡΩ). γ. Για τον Αντισυνταγματάρχη και Ταγματάρχη ή αντίστοιχους, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά στους βαθμούς αυτούς, σε πενήντα επτά ευρώ (57 ΕΥΡΩ). δ. Για Κατώτερους Αξιωματικούς (Λοχαγούς, Υπολοχαγούς και Ανθυπολοχαγούς ή αντίστοιχους) με εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε τριάντα οκτώ ευρώ (38 ΕΥΡΩ). ε. Για Ανθυπασιπιστές, Υπαξιωματικούς και Μόνιμους Στρατιώτες σε είκοσι οκτώ ευρώ (28ΕΥΡΩ).

8. Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων:

α. Για τους Αξιωματικούς και Υπαξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων ορίζεται σε σαράντα τρία ευρώ (43ΕΥΡΩ).»

32. Η παρ. 10 του άρθρου 51 του ν. 3205/2003 αντικαθίσταται από 1.8.2012, ως εξής:

«10. Στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, στο αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και στο ένστολο προσωπικό του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, χορηγείται μηνιαίως επίδομα ειδικών συνθηκών, ποσό ίσο με εξήντα πέντε ευρώ (65 ΕΥΡΩ). Από τη χορήγηση του ανωτέρω επιδόματος εξαιρούνται οι έφεδροι και δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και οπλίτες θητείας.»

33. Το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 2 της αριθμ. 8002/32/122-α/6.9.2007 (Β' 1803) κοινής υπουργικής απόφασης και της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της αριθμ. 2/2381/0022/5.5.2009 (Β' 928) όμοιας, διαμορφώνεται, από 1.8.2012, σε δύο ευρώ και εξήντα λεπτά (2,60 ΕΥΡΩ).»

Εξάλλου, με την περ. 37 της υποπαρ.Γ.1 της παρ. Γ του ως άνω άρθρου ορίστηκε ότι «Ο χρόνος και ο τρόπος επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών ή συντάξεων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.»

γ. Η προσβαλλόμενη υπ'αριθμ. οικ.2/83408/0022 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών και συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012».

Με βάση την ως άνω νομοθετική εξουσιοδότηση εκδόθηκε στις 14-11-2012 η **προσβαλλόμενη υπ'αριθμ. οικ.2/83408/0022 Απόφαση** του Υπουργού Οικονομικών, της οποίας το περιεχόμενο έχει ως ακολούθως:

«1. Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση των αποδοχών και συντάξεων κατ' εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων 13 έως 36 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/Α' /12-11-2012) και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.8.2012 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μισθοδοσία ή σύνταξη του μηνός Ιανουαρίου 2013, παρακρατούνται από τη μισθοδοσία ή σύνταξη των μηνών Ιανουαρίου έως Δεκεμβρίου 2013, ως εξής: (α) για ποσά μέχρι εκατό ευρώ (€100) εφάπαξ, (β) για ποσά μέχρι διακόσια πενήντα ευρώ (€ 250) σε δύο ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (γ) για ποσά μέχρι πεντακόσια ευρώ (€ 500) σε τρεις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (δ) για ποσά μέχρι επτακόσια πενήντα ευρώ (€ 750) σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ε) για ποσά μέχρι χίλια ευρώ (€ 1.000) σε πέντε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (στ) για ποσά μέχρι χίλια πεντακόσια ευρώ (€ 1.500) σε έξι ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ζ) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες ευρώ (€ 2.000) σε επτά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (η) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2.500) σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (θ) για ποσά μέχρι τρεις χιλιάδες ευρώ (€ 3.000) σε εννιά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ι) για ποσά μέχρι

τέσσερις χιλιάδες ευρώ (€ 4.000) σε δέκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ια) για ποσά μέχρι πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) σε έντεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις (ιβ) για ποσά άνω των πέντε χιλιάδων ευρώ (€ 5.000) σε δώδεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις,

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις καταληκτική ημερομηνία για την παρακράτηση των οφειλόμενων ποσών είναι η 31-12-2013.

2. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω ποσά αναφέρονται σε αυτά που προκύπτουν από τις μεικτές αποδοχές ή τη μεικτή σύνταξη του υπαλλήλου, λειτουργού, στρατιωτικού ή συνταξιούχου, αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων.

Τα οφειλόμενα ποσά που προκύπτουν από την ανωτέρω μείωση θα παρακρατούνται αναλογικά από τους οικείους κωδικούς που εκταμιεύθηκαν.

3. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα παρακρατηθούν συμψηφιστικά από τη σύνταξη του ή σε περίπτωση μεταβίβασης αυτής, από τη σύνταξη των μελών της οικογένειας του. Η παρακράτηση γίνεται με πράξη του αρμόδιου Διευθυντή Συντάξεων, ύστερα από σχετική βεβαίωση του εκκαθαριστή αποδοχών, για το ποσό που καταβλήθηκε.

4. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, πλην της περίπτωσης της συνταξιοδότησης, και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα πρέπει να επιστραφούν εφάπαξ. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω αρνηθούν την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων, γίνεται σε αυτούς καταλογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247Α').»

3. Λόγοι ακύρωσης.

Η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση είναι παράνομη και ακυρωτέα για τους λόγους που ακολουθούν:

α. Παραβίαση του δικαιώματος στην περιουσία (άρθρο 1 του Π.Π.Π της Ε.Σ.Δ.Α.)

Η Ε.Σ.Δ.Α έχει όχι απλώς υπερνομοθετική, αλλά και υπερσυνταγματική ισχύ, καθώς μετά τη ρητή παραπομπή σε αυτήν του άρθρου ΣΤ παρ. 2 της

Συνθήκης του Μαάστριχτ έχει καταστεί τμήμα του κοινοτικού δικαίου (βλ. σχετ. Σ.Τ.Ε. 249/97, Ε.Δ.Κ.Α. 1997, σελ. 78).

Στο 1^ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην περιουσία. Στην έννοια της περιουσίας κατά τις διατάξεις της Ε.Σ.Δ.Α. περιλαμβάνονται κάθε είδους δικαιώματα με οικονομικό περιεχόμενο, μεταξύ των οποίων και απαιτήσεις, υπό τον όρο ότι είναι επαρκώς θεμελιωμένα ώστε να είναι απαιτητά (βλ. σχετ. την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) Στραν κατά Ελληνικής Δημοκρατίας Α` 301 σ. 84, επίσης P. van Dijk -G.J.H. van Hoof: Theory and Practice of the European Convention on Human Rights, The Hague 1998, σελ. 622 επ. - ΕΔΔΑ Gaygusutz κατά Αυστρίας ΕΔΚΑ 1997 12 σκ. 3941, Αζίνιας κατά Κυπριακής Δημοκρατίας, ΕΔΚΑ 2002,σελ. 896).

Περιορισμός που τείνει σε αποστέρηση προστατευόμενου από το άρθρο 1 του Π.Π.Π. της Ε.Σ.Δ.Α. περιουσιακού αγαθού, είναι ανεκτός μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας και υπό τους όρους που προβλέπονται από τον νόμο και τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου, οι οποίοι πρέπει να προβάλλονται με ειδική αιτιολογία. Απαιτείται, επομένως, ως λόγος θέσπισης τέτοιων περιορισμών, η ύπαρξη ορισμένης δημόσιας ωφέλειας, η οποία είναι αναγκαίο να αναφέρεται ρητώς στο κείμενο του νόμου ή την αιτιολογική του έκθεση και να δικαιολογεί ειδικώς την εξαίρεση από τον κανόνα της προστασίας της περιουσίας (ΕΛΣ 1562/2005, ΕΔΔΔΔ 2005, σελ. 822), λαμβανομένων υπόψη των συνταγματικώς κατοχυρωμένων και δικαστικώς εκτιμώμενων αρχών της ισότητας, της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου (Βλ. ΕΛΣ Ολ 510, 1939/2009, ΕΔΚΑ2009, σελ. 429, 581, ΣτΕ [Ολ] 668/2012, σκ. 35, όπ.π.). Η εκτίμηση δε του νομοθέτη ως προς την ύπαρξη λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντος τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος και ως προς την επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο (πρβλ. Ε.Δ.Δ.Α. αποφάσεις James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 21.2.1986, Νο 8793/79,Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου, της

20.11.1995, Saarinen κατά Φινλανδίας, της 28.1.2003, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδος, της 8.7.2004, σκέψη 25, Adrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009).

Το Ε.Δ.Δ.Α. δέχεται παγίως ότι στην έννοια της περιουσίας του άρθρου 1 του Π.Π.Π. περιλαμβάνεται και η αξίωση για καταβολή των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους μέλους αποδοχών, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες για την καταβολή τους προϋποθέσεις (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. Kechko κατά Ουκρανίας, απόφ. της 8.2.2006, Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας, απόφ. της 19.4.2007). Και ναι μεν το άρθρο 1 Π.Π.Π. δεν εγγυάται στους ασφαλισμένους ή τους υπαλλήλους δικαίωμα σε ορισμένο ποσό σύνταξης ή μισθού (Ε.Δ.Δ.Α., υπόθ. Andrejeva κατά Λετονίας, απόφ. της 18.2.2009, Ε.Δ.Δ.Α., υπόθ. Λαδάς, απόφ. 21.2.2008, υπόθ. Asmundsson, απόφ. 12.10.2004, ΕΔΚΑ 2005, σελ. 97, υπόθ. Domalewski, απόφ. 15.6.1999), εντούτοις οι περικοπές αποδοχών, συντάξεων κ.λπ. πρέπει να είναι «εύλογες», δηλαδή να μην καταργούν πλήρως το δικαίωμα ούτε να οδηγούν σε πτώση του βιοτικού επιπέδου που θα συνιστούσε προσβολή της αξιοπρέπειας των δικαιούχων, κατά παράβαση του άρθρου 3 της Ε.Σ.Δ.Α. (Ε.Δ.Δ.Α., υπόθ. Moskal, απόφ. 15.9.2009, υπόθ. Budina, απόφ. 18.6.2009, υπόθ. Asmundsson, απόφ. 30.3.2005 και υπόθ. Larioshina, απόφ. 23.4.2002).

Σημειώνεται συναφώς ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ. την πολύ σημαντική απόφαση του Ε.Δ.Δ.Α. Αποφ. 19-6-2008 Ιχτιγιάρογλου κατά Ελλάδος, Ε.Δ.Κ.Α. 2008, σελ. 631) επ. όχι μόνο θεμελιωμένα δικαιώματα αλλά και δικαιώματα προσδοκίας προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μέσω της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη σε συνδυασμό με το δικαίωμα στην περιουσία.

Από τη συνολική, επομένως, θεώρηση της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ., σχετικώς, και Αθ. Πετρόγλου, «Μνημόνιο, Κοινωνικοασφαλιστική μεταρρύθμιση και περικοπές συντάξεων», ΕΔΚΑ, 2010, σελ. 1) προκύπτει ότι, προκειμένου να εξετάσει την τήρηση δίκαιης ισορροπίας, το Ε.Δ.Δ.Α. θέτει κριτήρια τα οποία

επικεντρώνονται κατά κύριο λόγο στον βαθμό προσβολής των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και όχι τόσο στον βαθμό προσβολής του δημόσιου συμφέροντος.

Στην παρούσα περίπτωση, με τις διατάξεις των περ.31-33 της υποπαρ.Γ.1. του Ν.4093/2012 αναπροσαρμόστηκαν οι αποδοχές των αστυνομικών υπαλλήλων κατά τρόπο που οδηγεί σε μειώσεις των αποδοχών που λαμβάνουν. **Οι μειώσεις αυτές έρχονται να προστεθούν σε μειώσεις που επιβλήθηκαν με προγενέστερους νόμους, ήτοι τους Ν.3833/2010 και 3845/2010.** Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παρ. 2 του αρ.1 Ν. 3833/2010 «Προστασία της εθνικής οικονομίας - Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» (ΦΕΚ Α 40/15.03.2010) ορίστηκε ότι «τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%). Τα επιδόματα των παραγράφων Α3 των άρθρων 30 και 33 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α), όπως ισχύουν, μειώνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) και τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας μειώνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα.». Εξάλλου, με το Τρίτο Άρθρο του Ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (ΦΕΚ Α' 65/06.05.2010) ορίστηκε: «1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α), καθώς και τα έξοδα παράστασης των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου και νόμου, μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις

εκατό (8%).». Τέλος, με την παρ. 6 του Άρθρου Τρία Ν. 3845/10 «Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας.....καθορίζονται ως εξής: α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε πεντακόσια (500) ευρώ. β) Το επίδομα εορτών Πάσχα σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ γ) το επίδομα αδείας σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Τα επιδόματα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται εφόσον οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων του προηγούμενου εδαφίου δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, με ανάλογη μείωση τους...».

Με τις ανωτέρω διατάξεις, το αστυνομικό προσωπικό υπέστη σημαντικές μισθολογικές απώλειες, οι οποίες όμως κρίθηκαν οριακά συνταγματικά ανεκτές, καθώς δικαιολογούνταν από λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος (βλ. ΣτΕ 668/2012, 1283/2012, 1286/2012).

Εντούτοις, με τις διατάξεις του Ν.4093/2012, το αστυνομικό προσωπικό υφίσταται νέες επιπρόσθετες μισθολογικές απώλειες.

Συγκεκριμένα, **μετά τις νέες μειώσεις που επιβάλλει ο Ν.4093/2012**, ο βασικός μισθός των αστυνομικών υπαλλήλων διαμορφώνεται ως ακολούθως:

ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ		ΒΑΣ. ΜΙΣΘΟΣ	
	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ
ΑΡΧ. Γ.Ε.Ε.Θ.Α.	2,60	2,14	2.337,00	1.872,5
ΑΡΧΗΓΟΣ	2,30	1,94	2.068,00	1.697,5
ΓΕΝ. ΕΠ. ΣΤΡ.	2,10	1,81	1.888,00	1.583,8
ΑΝΤ/ΓΟΣ	1,95	1,69	1.753,00	1.478,8
ΥΠΟΣΤΡ.	1,83	1,60	1.645,00	1.400,0
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ	1,68	1,50	1.510,00	1.312,5
ΑΣΤ. Δ/ΝΤΗΣ	1,44	1,31	1.295,00	1.146,5
ΑΣΤ. ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ	1,28	1,18	1.151,00	1.032,5
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Α΄	1,19	1,11	1.070,00	971,25
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Β΄	1,13	1,06	1.016,00	927,50
ΥΠΑΣΤΥΝ. Α΄	1,08	1,04	971,00	910,00
ΥΠΑΣΤΥΝ. Β΄	1,00	1,00	899,00	875,00
ΑΝΘ/ΜΟΣ	0,96	0,94	863,00	822,00
ΑΡΧ/ΚΑΣ	0,93	0,91	836,00	796,50
ΥΠΑΡΧ/ΚΑΣ	0,89	0,88	800,00	770,00
ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ	0,76	0,82	683,00	717,50
ΔΟΚ. ΥΠΑΣΤ.	0,32	0,32	288,00	280,00
ΔΟΚ. ΑΣΤΥΦ.	0,32	0,32	288,00	280,00

Εξάλλου, αντίστοιχα διαμορφώνεται μειωμένο το επίδομα χρόνου υπηρεσίας της παρ.1 του άρθρ.51 του Ν. 3205/2003.

Επιπρόσθετα, τα ήδη μειωμένα με τον Ν. 3845/2010 επιδόματα Εορτών και Αδείας, καταργούνται από 1-1-2013 βάσει της περ.1 της υποπαρ.Γ.1. του Ν. 4093/2012.

Το επίδομα εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών, το οποίο ανερχόταν σε ύψος 138,00 ευρώ για άγαμους, 209,00 για έγγαμους χωρίς τέκνα και 279,00 ευρώ για έγγαμους με τέκνα, και το οποίο είχε ήδη ποσοστιαία μειωθεί με τους Ν.3833 και 3845, ανέρχεται πλέον, μετά την ισχύ του Ν.4093/2012, σε ύψος 100,00 ευρώ, 150,00 ευρώ και 200,00 ευρώ αντιστοίχως.

Το επίδομα ειδικής απασχόλησης, το οποίο ανερχόταν σε ύψος 427,00 ευρώ για ανώτατους αξιωματικούς, 241,00 για λοιπούς αξιωματικούς και ανθυπαστυνόμους και 179,00 ευρώ για υπαξιωματικούς και αστυφύλακες, και το οποίο είχε ήδη ποσοστιαία μειωθεί με τους Ν.3833 και 3845, ανέρχεται πλέον, μετά την ισχύ του Ν.4093/2012, σε ύψος 225,00 ευρώ, 155,00 ευρώ και 179,00 ευρώ αντιστοίχως.

Το επίδομα αυξημένης ευθύνης, το οποίο ενδεικτικά ανερχόταν σε ύψος 44,00 ευρώ για κατώτερους αξιωματικούς, και 36,00 για υπαξιωματικούς, και το οποίο είχε ήδη ποσοστιαία μειωθεί με τους Ν.3833 και 3845, ανέρχεται πλέον, μετά την ισχύ του Ν.4093/2012, σε ύψος 32,00 ευρώ και 26,00 ευρώ αντιστοίχως.

Το επίδομα ευθύνης διοίκησης-διεύθυνσης, το οποίο ενδεικτικά ανερχόταν σε ύψος 118,00 ευρώ για Αστυνομικό Διευθυντή, 88,00 για Αστυνόμο Α', 59,00 ευρώ για Υπαστυνόμο Β' και 30,00 ευρώ για Αρχιφύλακα, και το οποίο είχε ήδη ποσοστιαία μειωθεί με τους Ν.3833/2010 και 3845/2010, ανέρχεται πλέον, μετά την ισχύ του Ν.4093/2012, σε ύψος 76,00 ευρώ, 57,00 ευρώ, 38,00 ευρώ και 30,00 ευρώ αντιστοίχως.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι **υφίσταται πλέον ουσιώδης περιορισμός των αποδοχών των αστυνομικών υπαλλήλων**, ότι οι μειώσεις αυτές δεν μπορούν να δικαιολογηθούν πλέον ως «εύλογες», καθώς

αθροιζόμενες με τις προγενέστερες περικοπές **οδηγούν σε δραματική πτώση του βιοτικού επιπέδου**, ιδίως των κατώτερων κατά βαθμό αστυνομικών.

Εξάλλου, ούτε από την αιτιολογική έκθεση του Ν.4093/2012 προκύπτει με σαφήνεια συγκεκριμένος λόγος δημοσίου συμφέροντος ο οποίος να επιβάλλει και να αιτιολογεί την για πολλοστή φορά περικοπή του εισοδήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας υπαλλήλων του Δημοσίου. Αντίθετα, περιορίζεται στην απλή αναφορά ότι *«με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13 έως 36 προβλέπονται, από 1-8-2012, οι μειώσεις επί των αποδοχών όλων των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια»*. Πλην όμως, μία τέτοια αιτιολογία δεν μπορεί να στηρίξει την δραματική περικοπή του εισοδήματος χιλιάδων υπαλλήλων, ούτε να αιτιολογήσει τις επί μέρους περικοπές. Τέλος, όπως είναι σαφές τόσο από το κείμενο του Ν.4093/2012 όσο και από αυτό του Ν.4046/2012, οι περικοπές αυτές και μειώσεις δεν έχουν προσωρινό αλλά μόνιμο χαρακτήρα.

Συνεπώς, με βάση όλα τα ανωτέρω, οι διατάξεις των περ.31-33 της υποπαρ.Γ.1 του Ν.4093/2012 αντίκεινται στο άρθρο 1 του Π.Π.Π της ΕΣΔΑ, συνεπώς η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία εφαρμόζονται οι ανωτέρω διατάξεις, είναι για το λόγο αυτό ακυρωτέα.

β.2 Ειδικότερα επί της αναδρομικής περικοπής των αποδοχών από 18-2012.

Όπως προαναφέρθηκε ο Ν.4093/2012 δημοσιεύθηκε με το ΦΕΚ Α 222/12.11.2012 αλλά ο ίδιος ο νόμος όρισε αναδρομική εφαρμογή επί αποδοχών που είχαν ήδη εισπραχθεί από 1-8-2012 δηλαδή περικόπηκαν όχι μόνο γεγεννημένες απαιτήσεις αλλά απαιτήσεις που είχαν ήδη εισπραχθεί και φυσικά τα αντίστοιχα ποσά είχαν ήδη καταναλωθεί, κατά προφανή παραβίαση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η αναγνωριζόμενη από το υφιστάμενο δίκαιο απαίτηση του δημοσίου υπαλλήλου, συνιστά από τη γέννησή της στοιχείο της περιουσίας του, και δεν επιτρέπεται να περιοριστεί με μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμιση. Η ψήφιση της επίμαχης διάταξης που συνεπάγεται τον αναδρομικό περιορισμό

γεγεννημένων ήδη δικαιωμάτων είναι ανεφάρμοστη κατά το σκέλος αυτό ως αντίθετη στο Σύνταγμα και την Ε.Σ.Δ.Α. εφόσον μάλιστα ο περιορισμός του περιουσιακού δικαιώματος στις νομοθετημένες αποδοχές των αστυνομικών υπαλλήλων δεν συνδυάζεται με καταβολή αποζημίωσης (βλ. την από 14/11/04 Απόφαση Ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και την υπ. αρ. 0027/12-19/1/04 Πράξη Α Κλιμακίου Ελεγκτικού Συνεδρίου - Διοικ. Εφ. Αθηνών 954/99, Δι. Δίκη 1999, σελ. 923 - Α.Π. Ολ. 33/2002- Σ.Τ.Ε 4229/95).

Εξάλλου, έχει κριθεί ότι ο κοινός νομοθέτης δεν εμποδίζεται, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1 του Π.Π.Π. της Ε.Σ.Δ.Α., να θεσπίζει περιορισμούς σε γεννημένα κατά τα ανωτέρω περιουσιακά δικαιώματα, αλλά μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας και υπό τους όρους που ορίζονται στη διάταξη αυτή και τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου όρους. Απαιτείται, λοιπόν, όχι μόνο η ύπαρξη δημόσιας ωφέλειας, η οποία μάλιστα πάντα υπάρχει, ως δημοσιονομικό όφελος, όταν περιορίζονται περιουσιακά δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου, αλλά και η συνδρομή των σχετικών όρων που τάσσονται από το νόμο ή τις γενικές αρχές του δικαίου, όπως είναι η κατά ορισμένη διαδικασία διαπίστωση της δημόσιας ωφέλειας ή η θέσπιση άλλων υπέρ των δικαιούχων παροχών ή πλεονεκτημάτων που αντισταθμίζουν την περιουσιακή τους απώλεια. (Βλ. Ελ.Συν. Ολ. 3097/2010)

Η απαίτηση του δημοσίου υπαλλήλου που έχει ήδη γεννηθεί, συνιστά από τη γέννησή της στοιχείο της περιουσίας του, δεν επιτρέπεται να περιοριστεί με μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμιση, καθώς έτσι παραβιάζεται το άρθρο 1 εδ. α' του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., καθώς πρόκειται σε αδικαιολόγητη αποστέρηση προστατευόμενου από αυτό περιουσιακού αγαθού. Συνεπώς, ο κοινός νομοθέτης δεν δύναται, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη να στερήσει το δικαιούχο από γεννημένα ως άνω δικαιώματα παρά μόνο στην περίπτωση της παραγράφου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

Όσον αφορά την παράγραφο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ αυτή επιτρέπει κατ' εξαίρεση για ατομικές περιπτώσεις και όχι γενικά για ολόκληρες κατηγορίες την στέρηση περιουσίας με νόμο για δημόσια

ωφέλεια (π.χ. σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων, επιτάξεων κ.λ.π.), αλλά μόνο κατόπιν αποζημίωσης του στερούμενου της περιουσίας του, επομένως αυτή η εξαίρεση δεν μπορεί να δικαιολογήσει ρυθμίσεις όπως οι επίδικες.

Εν προκειμένω, οι περικοπές στις αποδοχές των αστυνομικών υπαλλήλων έχουν αναδρομική ισχύ, καθώς οι μειώσεις αναδράμουν στην 1-8-2012. Συνεπώς, συνιστούν **ευθεία προσβολή του δικαιώματος στην περιουσία καθώς οδηγούν σε αφαίρεση αποδοχών που έχουν ήδη καταβληθεί**. Κατά συνέπεια, τόσο οι περ.31-33 όσο και η περ.37 της υποπαρ.Γ.1 του Ν.4093/2012, στο βαθμό που προβλέπουν την αναδρομική επιβολή μειώσεων και την παρακράτηση των δήθεν «αχρεωστήτως» καταβληθεισών αποδοχών, **προσβάλλουν το δικαίωμα στην περιουσία, χωρίς μάλιστα ούτε να γίνεται επίκληση συγκεκριμένου λόγου δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί την αναδρομική μείωση, ούτε να προβλέπεται καταβολή αποζημίωσης**. Συνακόλουθα, η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία έχει εκδοθεί κατά παράνομη εξουσιοδοτική διάταξη και διά της οποίας υλοποιείται η παρακράτηση των καταβληθεισών αποδοχών, είναι παράνομη και ακυρωτέα.

β. Προσβολή της αρχής της ισότητας και της αρχής της αναλογικότητας.

Οι προπαρατεθείσες μειώσεις παραβιάζουν ευθέως την αρχή της ισότητας και της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Η συνταγματική διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 του Συντ., η οποία ορίζει ότι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, καθιερώνει ως συνταγματική αρχή όχι μόνο την ισότητα των Ελλήνων ενώπιον του νόμου, αλλά και την ισότητα του νόμου έναντι αυτών. Επομένως δεσμεύει και τον κοινό νομοθέτη, ο οποίος κατά τη ρύθμιση ουσιωδώς ομοίων πραγμάτων, σχέσεων ή καταστάσεων και κατηγοριών προσώπων, να μην μεταχειρίζεται κατά τρόπο ανόμοιο τις περιπτώσεις αυτές (είτε δι' ειδικών νόμων, είτε με κανόνα που περιέχεται σε νόμο), εισάγοντας εξαιρέσεις και κάνοντας διακρίσεις, εκτός αν αυτό επιβάλλουν επαρκείς λόγοι κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος, που

σαφώς, σοβαρώς και εξειδικευμένα επιτρέπουν αυτή την διάκριση (η συνδρομή των οποίων υπόκειται στον έλεγχο των Δικαστηρίων), αποκλεισμένης δηλαδή της αυθαίρετης δημιουργίας προνομιακών καταστάσεων προνομιούχων προσώπων (ΣτΕ 1661, 3027-31/80, 1463-4/78, 3217/77, 3160/76, 2080/50, κ.ά., Α.Π. 43/1987, 1411/1984, 5/1982 775/82, ΝοΒ 31 (1983), σελ. 667, 1227, 1470-1/1977, ΤοΣ 4 (1978), σελ. 1960, ΟΛΑΠ 1336/85, 19/89, 3/90, 1/91). Περαιτέρω, στην παρ. 5 του άρθρ. 4 του Συντάγματος ορίζεται ότι «οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις τους.»

Η αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί ειδικότερη εκδήλωση του κοινωνικού κράτους δικαίου (για τη συνταγματική κατοχύρωση της αρχής βλ.. ενδεικτικά Δ. Εφ. Αθ. 219/1996-Δ. Εφ. Αθ. 39/1994. Σε θεωρητικό επίπεδο βλ. Δ. Κοντόγιωργα Θεοχαροπούλου «Η αρχή της αναλογικότητας στο εσωτερικό δημόσιο δίκαιο» Σάκκουλας, 1989 - Β. Σκουρής «Η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας και οι περιορισμοί της επαγγελματικής ελευθερίας» ΕλλΔνη, 1987, σελ. 773 - Π. Δαγτόγλου «Συνταγματικό δίκαιο, Ατομικά Δικαιώματα». Εκδόσεις Α. Σάκκουλα τόμος Β, σελ. 826 και τις εκεί νομολογιακές παραπομπές). Σύμφωνα με την αρχή αυτή σε συνδυασμό και με το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της εργασίας αλλά και το δικαίωμα στην ανάπτυξη της προσωπικότητας, οι περιορισμοί που επιβάλλονται στα δικαιώματα του ιδιώτη πρέπει να είναι οι απολύτως αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση του επιδιωκόμενου σκοπού και όχι επαχθέστεροι από ότι είναι απολύτως απαραίτητο (Α.Π. (Ολ. 6/2009- Α.Π. (Ολ.) 43-2005- ΣτΕ 2112/84 – ΣτΕ 4051/90). Η αρχή της αναλογικότητας η οποία όπως προαναφέρθηκε αναγνωρίστηκε πριν την ρητή της καθιέρωση ως συνταγματική αρχή έχει βρει ήδη τη ρητή κατοχύρωση της στο άρθρο 25 παρ.1 του Αναθεωρημένου Συντάγματος 2001. Με την **Σ.τ.Ε. 1249/2010 (Α΄ Τμήμα)** κρίθηκε ότι με το άρθρο 25 παρ. 1 εδάφ. τέταρτο του Συντάγματος, όπως αυτό ισχύει μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του έτους 2001, αποτυπώνεται ρητά στο Σύνταγμα ο κανόνας, ο οποίος ίσχυε ως συνταγματική αρχή του δικαίου και πριν αποτυπωθεί ρητά κατά την προαναφερθείσα αναθεώρηση, ότι οι κάθε είδους

περιορισμοί που μπορεί να επιβληθούν στα ατομικά δικαιώματα πρέπει να είναι κατάλληλοι, αναγκαίοι και εν στενή εννοία αναλογικοί, ώστε η αναμενόμενη από τους περιορισμούς αυτούς ωφέλεια να μην υπολείπεται της βλάβης που προκαλούν.

Παγίως άλλωστε γίνεται δεκτή η αρχή αυτή και ως τμήμα του πεδίου προστασίας της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ. ενδεικτικά απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 1-11-2007 Μαμιδάκης κατά Ελλάδος. Γενικότερη ανάλυση για το ζήτημα των περιορισμών που θέτει η αρχή της αναλογικότητας όπως αυτή κατοχυρώνεται στην Ε.Σ.Δ.Α. στην κρατική δράση βλ. μεταξύ άλλων σε Α,Στεργίου. Η προστασία των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων ως περιουσιακών. Διοικητική Δίκη, 2008, σελ. 825 επ.)

Όπως έχει κριθεί, *«σε περιπτώσεις παρατεταμένης οικονομικής κρίσεως, ο κοινός νομοθέτης δύναται να θεσπίσει μέτρα περιστολής δαπανών που συνεπάγονται οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού, πλην η δυνατότητα αυτή έχει ως όριο την καθιερούμενη από το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος αρχή της ισότητας στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων εκάστου, καθώς και την καθιερούμενη στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τούτο σημαίνει ότι η επιβάρυνση αυτή πρέπει να κατανέμεται μεταξύ όλων των κατηγοριών απασχολουμένων τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα. Και τούτο διότι, εν όψει και της καθιερουμένης στο άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος αξιώσεως του Κράτους να εκπληρώνουν όλοι οι πολίτες το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, δεν είναι επιτρεπτό η επιβάρυνση από τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπιση της δυσμενούς και παρατεταμένης οικονομικής συγκυρίας να κατανέμεται πάντοτε σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, οι οποίοι, κατά κανόνα, είναι συνεπείς προς τις υποχρεώσεις τους, και να ευνοούνται άλλες κατηγορίες από την ασυνέπεια των οποίων – κυρίως στο πεδίο της εκπληρώσεως των φορολογικών τους υποχρεώσεων – προκαλείται σε μεγάλο ποσοστό η δυσμενής αυτή συγκυρία».* **ΣτΕ Ολ 668/2012.**

Με αντίστοιχο τρόπο, εξάλλου, ερμήνευσε και εφήρμοσε και το Πορτογαλικό Συνταγματικό Δικαστήριο την αρχή της ισότητας. Στην υπ' αριθμ. 353/2012 απόφασή του, με την οποία κηρύχθηκε αντισυνταγματική η περικοπή αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων και συγκεκριμένα του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού (δώρα εορτών, επίδομα αδειάς), παρατηρεί ότι: « *Ο νομοθέτης έχει την υποχρέωση, κατά την επιβολή οικονομικών θυσιών στους πολίτες, να μην διακρίνει αδικαιολόγητα μεταξύ των πολιτών που επιβαρύνονται μόνο με φόρους και εκείνων που επιβαρύνονται σωρευτικά πέραν των φόρων και με μειώσεις των μισθών τους*» (Πορτ. Συντ. Δικαστήριο, απόφαση αρ. 353/2012, ΕφημΔΔ – 5/2012 σελ.628 επ.).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι μειώσεις που επιβάλλονται με το Ν.4093/2012 αποτελούν την **τρίτη κατά σειρά παρέμβαση του νομοθέτη στις αποδοχές των αστυνομικών υπαλλήλων**, από την αρχή της δημοσιονομικής και οικονομικής κρίσης. Σημειωτέον δε ότι, πέραν των ειδικών αυτών μισθολογικών περικοπών, οι αστυνομικοί υπάλληλοι έχουμε υποβληθεί και σε όλα τα υπόλοιπα γενική φύσεως οικονομικά και φορολογικά μέτρα, ήτοι την με το αρθρ. 29 του Ν.3986/2011 θεσπισθείσα Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης φυσικών προσώπων, τη μείωση του αφορολογήτου, την επιβολή Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Επιφανειών, τα οποία επιβλήθηκαν στο σύνολο των φορολογουμένων.

Κατά συνέπεια, οι προπαρατεθείσες διατάξεις με τις οποίες περικόπηκαν σε σημαντικότατο βαθμό οι αποδοχές μας, επέρριψαν, κατά τρόπο ασύμμετρο, το βάρος της δημοσιονομικής προσαρμογής στους μισθοδοτούμενους από το Ελληνικό Δημόσιο αστυνομικούς υπαλλήλους, σε αντίθεση με άλλες κατηγορίες πολιτών οι οποίες δεν εθίγησαν ανάλογα από το νομοθέτη. Όπως επεσήμανε και η μειοψηφία στην υπ' αριθμ. 668/2012 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ήδη επ' ευκαιρία των μειώσεων που επιβλήθηκαν με τους Ν. 3833/2010 και 3845/2010, « *[αν και] επιβλήθηκαν σε βάρος των πρώτων [δημοσίων υπαλλήλων και συνταξιούχων] μέτρα περί μείωσης μισθών και συντάξεων, ακόμα και αν αυτά ήσαν αναγκαία για την άμεση εξυπηρέτηση της ταχείας δημοσιονομικής ανορθώσεως, όχι μόνον δεν*

ελήφθησαν σε βάρος των δευτέρων [ελευθέρων επαγγελματιών, εταιριών], έστω και καθυστερημένα, αντίστοιχα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, αλλά επιπλέον θεσμοθετήθηκε με τον ν. 3888/2010 η περαιώση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων τους, που, έστω και αν εξυπηρετεί το Κράτος από πλευράς εισπράξεως δημοσίων εσόδων, ήταν ευεργετική για αυτούς.»

Αντίστοιχες είναι και οι παρατηρήσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία στην ειδική συνεδρίαση της 30-10-2012, παρατηρεί, με αφορμή τον έλεγχο των συνταξιοδοτικών διατάξεων του Ν. 4093/2012, ότι: «[...] ενώ οι μειώσεις μισθών και συντάξεων πραγματοποιούνται κατά «τακτά χρονικά διαστήματα», δεν εμφανίζεται η ίδια εικόνα και ως προς τις εισπράξεις από τη φορολογία και τα βεβαιωθέντα προς είσπραξη ποσά (βλ. και Ετήσια Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του Απολογισμού και Ισολογισμού του Κράτους του έτους 2010). **Αυτή η επιλεκτική μονομερής και διαρκής επιβάρυνση της κατηγορίας των μισθωτών και εν προκειμένω των συνταξιούχων (περιορισμός συντάξεων – ειδικές εισφορές – φορολογικά μέτρα), έναντι άλλων ομάδων πολιτών που φοροδιαφεύγουν ή εισφοροδιαφεύγουν ως εύκολος και γρήγορος τρόπος ισορρόπησης- ισοσκέλισης των οικονομικών δεδομένων, δημιουργεί άνιση μεταχείριση των διοικουμένων που έρχεται σε αντίθεση με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Συντάγματος αλλά και εκείνης του άρθρου 25 παρ.4 αυτού, της αξιώσεως δηλ. του Κράτους να εκπληρώνουν όλοι οι πολίτες το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης και προφανώς η πρακτική αυτή δεν είναι συμβατή και με την καθιερούμενη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ.1 του Συντάγματος).**»

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, η περαιτέρω περικοπή των νομοθετημένων αποδοχών μας καθώς:

Α) Οι νέες περικοπές είναι μεγαλύτερες από ό,τι δικαιολογεί ο δημόσιος σκοπός της αντιμετώπισης του δημοσιονομικού και χρηματοπιστωτικού προβλήματος του δημοσίου που δημιουργήθηκε από την δυσκολία δανεισμού του από τις διεθνείς χρηματαγορές. Σε κάθε περίπτωση θα έπρεπε να έχουν εξεταστεί άλλες λύσεις ηπιότερες και να βεβαιώνεται από το νομοθέτη ότι

καμία ηπιότερη λύση δεν θα ήταν εξίσου αποτελεσματική. Σε συνδυασμό με τις προγενέστερες περικοπές, οι επίμαχες διατάξεις περιορίζουν σε τέτοιο βαθμό τις αποδοχές των αστυνομικών υπαλλήλων, ώστε πλέον να θίγεται ευθέως το δικαίωμα αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Β) Οι περικοπές δεν είναι πρόσφορο μέτρο για την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας. Τούτο αποδείχθηκε εμπράκτως, καθώς οι προγενέστερες περικοπές των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων και των ενστόλων δεν αντιμετώπισαν αποτελεσματικά το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας, η οποία συνέχισε να βρίσκεται συνεχώς σε αδυναμία δανεισμού και στα πρόθυρα της επίσημης άτακτης χρεοκοπίας. Το γεγονός ότι οι συνεχείς περικοπές αποδοχών επιτείνουν την ύφεση της οικονομίας και αποτελούν «λάθος φάρμακο», έχει ομολογηθεί πλέον πολλές φορές και από τους ίδιους τους εμπνευστές και συντάκτες (Δ.Ν.Τ., Ε.Ε.) των αλληπάλληλων Μνημονίων.

Γ) Η κατανομή των όποιων πρόσθετων βαρών ήταν αναγκαίο να επιβληθούν εν όψει της οικονομικής κρίσης δεν έγινε κατά τρόπο σύμφωνο με τη συνταγματική υποχρέωση των Ελλήνων να συνεισφέρουν στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις τους. Καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης, δεν έχει ληφθεί κανένα ουσιαστικό μέτρο για την πάταξη της φοροδιαφυγής, εισφοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, ώστε να συνεισφέρουν, έστω και την ύστατη στιγμή, όσοι πολίτες συστηματικά και υπό την προφανή ανοχή των διαδοχικών Κυβερνήσεων δεν ήταν συνεπείς με τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Ελληνικό Δημόσιο.

Δ) Δεν πρόκειται για προσωρινά μέτρα που θα ισχύουν για συγκεκριμένο διάστημα π.χ. όσο ισχύει το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε με το Μνημόνιο μεταξύ της κυβέρνησης και της τρόικας, ή όσο κρατά η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση. Ανίθετα, οι περικοπές προβλέφθηκε από το νομοθέτη ότι θα ισχύουν για πάντα, και ενδεχομένως θα επιταθούν (βλ. Ν.4046/2012), αντίθετα με άλλα μέτρα όπως πχ η επιβολή έκτακτης φορολογικής εισφοράς στους φορολογούμενους που προβλέφθηκαν για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Περαιτέρω, όσον αφορά ειδικότερα την παραβίαση της αρχής της ισότητας σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας ενδεικτικά και συνοπτικά αναφέρουμε τα ακόλουθα: Κατ' αρχήν επισημαίνεται ότι οι αξιώσεις των δημοσίων υπαλλήλων κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικής ισότητας θα έπρεπε να περιοριστούν λιγότερο από οποιεσδήποτε άλλες αξιώσεις ιδιωτών κατά του ελληνικού δημοσίου και των ενστόλων υπαλλήλων ακόμη λιγότερο. Κι αυτό για τον ακόλουθο λόγο. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και δη οι αστυνομικοί όπως εμείς δεν συνδέονται με σύμβαση με το ελληνικό δημόσιο αλλά με σχέση δημοσίου δικαίου. επομένως είναι εντελώς ανυπεράσπιστοι απέναντι σε ρυθμίσεις όπως η επίδικη αφού ακόμη κι αν η σχέση αποβεί ασύμφορη συνεπεία των περικοπών αφού δεν έχουν το δικαίωμα (αλλά ούτε και την πρακτική δυνατότητα) να συμπληρώσουν το εισόδημα τους από άλλα εργασιακά εισοδήματα (αφού μόνο κατ' εξαίρεση μπορεί να δοθεί άδεια για υπηρεσιακή απασχόληση οποιουδήποτε τύπου ενώ τα ακανόνιστα ωράρια των αστυνομικών καθιστούν και πρακτικά αδύνατη την ετεροαπασχόληση). Επιπλέον, εμείς ως αστυνομικοί, δεν έχουμε τη δυνατότητα να αποδεσμευθούμε από τη σχέση μας με το ελληνικό δημόσιο όποτε κρίνουμε αυτήν ασύμφορη ή άδικη, καθώς η όποια παραίτηση μας υπόκειται σε σοβαρότατους περιορισμούς και κυρίως στη δυνατότητα της υπηρεσίας να μην την αποδεχθεί (και μάλιστα κατά διακριτική ευχέρεια και χωρίς αιτιολογία.) Επομένως, αν εμείς είχαμε κληθεί να συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικής ισότητας ανάλογα με τους άλλους Έλληνες πολίτες ή τους κατοίκους του ελληνικού κράτους, εμείς θα έπρεπε να υποστούμε μικρότερες και όχι μεγαλύτερες περικοπές από τους υπόλοιπους Έλληνες πολίτες, αφού είμαστε σε πιο αδύναμη θέση νομικά και αντικειμενικά.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους, οι επίμαχες διατάξεις με τις οποίες θεσπίζονται μειώσεις στο μισθολόγιο των ενστόλων αντίκεινται στην αρχή της ισότητας και της αναλογικότητας, συνεπώς η προσβαλλόμενη πράξη η οποία ερείδεται επ' αυτών είναι ακυρωτέα.

γ. Αντισυνταγματικότητα του Ν.4093/2012 λόγω της ψήφισης του συνόλου των ρυθμίσεων σε ένα άρθρο. Παραβίαση των άρθρων 1 παρ. 2, 26 παρ.1, 74 παρ.5 και 76 παρ.1 Συντάγματος.

Το σύνολο των ρυθμίσεων του Ν.4093/2012 συμπεριλήφθηκε σε ένα και μόνο άρθρο, γεγονός στο οποίο προέβη η Κυβέρνηση, ασκούσα τη νομοθετική πρωτοβουλία, για να αποφύγει την καταψήφιση επί μέρους ρυθμίσεων από βουλευτές. Πλην όμως, τούτο καθιστά το σύνολο των διατάξεων του νόμου, μεταξύ των οποίων και οι επίμαχες, αντίθετο σε ρητές διατάξεις του Συντάγματος, στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και την διάκριση των εξουσιών, συνεπώς κάθε κανονιστική πράξη έχει εκδοθεί βάσει αυτού, όπως η προσβαλλόμενη, είναι ακυρωτέα.

Ειδικότερα, στο άρθρο 74 παρ.5 του Συντάγματος κατοχυρώνεται ρητώς νομοτεχνική αρχή της εξειδίκευσης, συμφώνως προς την οποία οι νόμοι πρέπει να αποτελούνται από ομοιογενείς, σχετικές προς το αντικείμενο του νόμου διατάξεις. Η αρχή αυτή διέπει και την κατάρτιση κάθε επί μέρους άρθρου νομοσχεδίου, ώστε να μην είναι επιτρεπτή η σώρευση σε ένα μόνον άρθρο διατάξεων που αφορούν σε διαφορετικά, ευχερώς διακριτά, θέματα. Εξάλλου, η ψήφιση ενός νομοσχεδίου επί της αρχής, κατ' άρθρο και στο σύνολο, η οποία προβλέπεται ρητά στο άρθρο 76 παρ.1 του Συντάγματος, προϋποθέτει λογικά και αναγκαία την ύπαρξη διακριτών άρθρων, ιδίως όταν οι προς ψήφιση ρυθμίσεις αφορούν διαφορετικά ζητήματα, ώστε να μπορεί κάθε βουλευτής να εκφράζει γνώμη και να ψηφίζει κατά συνείδηση (άρθρ.60 παρ.1) για κάθε επιμέρους ζήτημα. Όπως χαρακτηριστικά παρατηρεί η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, στην από 6-11-2012 έκθεσή της, «υπό το φως των ανωτέρω, θα έπρεπε, ενδεχομένως, οι δεκαέξι, τουλάχιστον, Παράγραφοι του άρθρου Μόνου του Νομοσχεδίου να κατηγοριοποιηθούν σε διαφορετικά άρθρα».

Το ζήτημα αυτό δεν περιορίζεται στην τήρηση διαδικαστικών διατάξεων του Συντάγματος, αναγόμενο στα interna corporis της Βουλής (βλ. εξάλλου την ορθή άποψη ισχυρής μειοψηφίας στην ΣτΕ 903/81 Ολ και μεταγενέστερες, κατά την οποία «μόνο εκ ρητής διατάξεως του Συντάγματος θα

απεκλείετο η αρμοδιότης των δικαστηρίων να ελέγξουν την συμμόρφωσιν του νομοθέτου εις τον υπερτέρας τυπικής ισχύος συνταγματικόν κανόνα»), αλλά συνδέεται άμεσα με την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας (άρθρ.1 παρ.1 του Συντάγματος), τη διάκριση των εξουσιών και την ουσιαστική άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας από τη Βουλή (άρθρ.26 παρ. 1).

Με την ψήφιση του συνόλου των μέτρων, εκτάσεως εκατοντάδων σελίδων, σε ένα και μόνο άρθρο η Βουλή αποστερήθηκε της αρμοδιότητας να κρίνει και να αποφασίσει ξεχωριστά επί των επιμέρους ρυθμίσεων. Συνεπώς, η νομοθετική λειτουργία ασκήθηκε κατ' επίφαση μόνο από το αρμόδιο συνταγματικά όργανο, καθώς τούτο στερήθηκε την δυνατότητα της εξέτασης κάθε επί μέρους ζητήματος και την ψήφιση κάθε επί μέρους άρθρου με χωριστή ψηφοφορία. Αντίθετα, εν προκειμένω, κατά παράβαση των άρθρων 74 παρ.5 και 76 παρ.1, το νομοσχέδιο κατατέθηκε και ψηφίστηκε σε ένα άρθρο, κατά δε τούτο η νομοθετική εξουσία (Βουλή) περιορίστηκε στην «επικύρωση» του συνόλου της νομοθετικής πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης, η οποία Κυβέρνηση άσκησε πλήρως, επί της ουσίας και κατ' αποτέλεσμα, την νομοθετική λειτουργία, κατά παράβαση του άρθρου 26 παρ.1 του Συντάγματος, και νοθεύοντας την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας του άρθρ.1 παρ.1 Συντ.

Συνεπώς, οι διατάξεις του Ν.4093/2012 είναι στο σύνολό τους αντίθετες με το Σύνταγμα και ειδικότερα τα άρθρα 1 παρ. 2, 26 παρ.1, 74 παρ.5 και 76 παρ.1. του Συντάγματος, η δε προσβαλλόμενη είναι ακυρωτέα, καθώς ερείδεται επί αντισυνταγματικών νομοθετικών διατάξεων.

Επειδή τα ανωτέρω είναι νόμιμα, βάσιμα και αληθή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Και για όσους επιφυλασσόμαστε να προσθέσουμε παραδεκτώς στην παρούσα.

ΖΗΤΟΥΜΕ

Να γίνει δεκτή η παρούσα αίτηση ακύρωσης.

Να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. οικ.2/83408/0022 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 3017/14-11-2012).

Να καταδικαστεί το αντίδικο στη δικαστική μας δαπάνη.

Αντίκλητους και πληρεξούσιους δικηγόρους μας ορίζουμε τους δικηγόρους Αθηνών Χαράλαμπο Κ. Μπουκουβάλα (ΑΜ/ΔΣΑ 20161) και Αλκιβιάδη Σ. Ευαγγελάτο (ΑΜ/ΔΣΑ 31688), κατοίκους Αθηνών, οδός Βαλαωρίτου, αρ.14, τηλ. 210 3630266, email: xarbouk@otenet.gr, και το δικηγόρο Αθηνών Ανδρέα Κ. Ματθαίου, κάτοικο Αθηνών, Αλφειού 19-21.

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2013

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ

ΑΛΦΕΙΟΥ 19-21 Τ.Κ. 11522

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ ΑΘΗΝΑ

ΑΦΜ: 026533470-ΔΟΥ: ΚΑ' ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΛ. 210 6984327 - FAX: 210 6411752